

Hin 25. í h. m. var 20 ára
dagur arbeiðarafelags
„Fylkingar“.

Hin 25. apríl 1915 er ein sogu-
ligur dagur fyri arbeiðaraflokkinn
á Tvøroyri. Tá var tað, at Tvø-
royra arbeiðararnir fylktust í mál-
væða arbeiðarastevnu. Teir stovna-
ðu felagið »Enigheden«, ið
seinri fekk navn ið broytt til
»Fylking«.

Vit søgdu, at tað var ein sogu-
ligur dagur fyri Tvøroyrararbeið-
arar. Men vit ganga vist ongum
ov nær, tá ið vit siga, at dagurin
á sín hátt kemur at standa sum
tyðningarmikil dagur í søgu
Føroya arbeiðara við tað, at
Tvøroyra arbeiðarafelagið hevur
líkasum av sjálvum teim fallandi
arbeiðaraviðurskiptum verið slóð-
brótarin innanfyri arbeiðara-
rørsluna í Føroyum, ið sum
heild ikki kann sigast at vera
komin út yvir byrjingar ella
reisingarvansarnar.

Felagið byrjaði við 65 limum.
Við fyrsta ársins enda vóru
215 limir. Nú 20 ár aftaná er
limatalið vaksið til 500. Tað vil
við øðrum orðum siga, at so
gott sum hvør vinnandi maður
á sjógv og á landi í Frobðiar
søkn stendur sum limur felagsins.
Tað er vert at nevna, at ein-
stakir uttanbyggjarnir standa
eisini sum limir í felaginum.

Mangir av teimum, ið fylktust
fyrsta árið, eru farnir. Av fyrsta
ársins limum eru 65 deyðir, júst
tað talið, ið var teknað hilt
fyrsta kveldið fyri 20 árum
síðani.

Mangt takið hevur verið tikið.
Hvur ikki altíð gingið eftir
vild, eitt hevur ið aldri brostið
hjá Tvøroyrararbeiðarum: saman-
hald, skil og depliplin. Stund-
um hevur drátturin verið harður.
Men vit hugsa, at allir vilja geva
okkum viðhald, tá vit siga, at
undir hvorkin drátti hava einans
saklig og rímlig krøv ligið hjá
arbeiðarunum. Og bara beiskleiki
hevur heldur ikki verið arbeiðar-
anna og arbeiðsgevaranna mill-
um. Tað er soleiðis stuttligt at
minnast, at menn sum Peter
Mortensen, keypmaður, aldri
vildi hava við arbeiðara at gera,
fyrir enn hann var skrivaður
sum limur felagsins. Hann skilti,
at tað eisini fyri arbeiðsgevarin
var betri at hava at gera við
organiseradar arbeiðarar enn við
menn, sum hvorki høvdu ans
ella dirvi at tala fyri hampi-
ligum og góðum arbeiðskorrum.

Felagið eigir sína egna fundar-
høll. Og tað er synd at siga,
at hon hevur staðið ónytt. Vit
kunnu nevna, at seinasta ár
vórðu hildnir 44 fundir. Í felagsins
húsi hevur útbetalingskantorið
sæti sítt. Um helta kantór —
eitt hilt stórsta framstigt felagsins
— stóð eitt hart og hvast stríg.
Men nú, tá ið stríðsbylgjurnar
eru sissadur, ja vit kunnu treyst-
liga siga farnar heilt niður, og
kantorið hevur staðið sína roynd
í eitt ár, eru allar partar og ikki
seinast arbeiðsgevararnir samdir
um, at beina leivur var gingið, og
tað er vist eingin, ið vildi ynskt
aftur hilt gamla kladdusystemið,

ÚR SUÐUROY

ið av sonnum forkemur báðum
portum, arbeiðarum sum arbeiðs-
gevarum. Hetta úrslit, henda
roynd inná kontanta betaling
átti at eggja øðrum plássum, har
ið kladdan enn situr í háseti,
at gjort tað sama.

Vit ynskja »Fylking« eydnú
at mennast í hvørjum og at
halda fram við sínum sakliga
stríði fyri arbeiðarafjöldini.

Nú ber at javnaðar- manna bordi.

Vit sameintir ganga í lyst og í
neyð, til arbeiðis, liv ella deyð!

I.

Tiltikið er, hvussu trongligt
mús hevur tað í barsilsong;
men neyvan hevur hon tað til
helvtar so trongligt sum teir
føroysku afturhaldsflokkar hava
tað í hesum døgum. Hilt til-
tikna syndafallsárið 1906 var
ikkí til helvtar so ófriðaligt í
føroyskum politikki sum hetta
seinasta árið, t. v. s. síðan hetta
mundið í fjór.

Kanna vit eftir, hvat ið hent
er hetta seinasta árið, so sigga
vit, at teir báðir stóru flokk-
arnir, sum stovnaðir vórðu í
1906, eru farnir í stumpar og
stykkir, har er neyvan steinur
á øðrum longur.

Tann, ið lisið hevur »Tinga-
kross« nú í seinastuni, er greiður
yvir, at har er so stórir klovn-
ingar komin í, at har er hvorkin
prestur ella klerkur, sum kann
 skapa frið og semju aftur. Við
øðrum øðrum kunna vit
siga, at í sjálfstýrisflokkinn eru
komin so djúpt sár, at tann
lekni ikki finnist á foldum,
sum gróða kann hesi sárin
aftur. Jóanes Patursson er enn tá
ryndur úr »Tingakrossi« og
skrivar nú einans í »Føroya-
tíðindi«.

Hvat ið sambandinum við-
víkur, so er ikki mætari har.
Hann, ið lisið hevur »Dimma-
kætling« og »Føroyatíðindi« nú
í seinastuni, sær gjølla, at har
er vát komið í reiðrið. Fyri
nokrum árum síðan vóru hesi
bæði blöðini so einig, so einig
um tað, at vit Føroyingar skuldu
einki gera sjálfvir, ikki so mikið
sum eina lilla lendingarbrúgv í
einari lillari bygd í Føroyum.
Nei, staturin skuldi rinda alt,
og vit einki. Hesi skamleysi
sambandspolitikkur er atvold í,
at land okkara liggur í tí størsta
órokkiskapi.

Sjálfstýrismenn hava altíð
verið av teirri áskoðan, at vit
mega royna nakað sjálfvir, og í
hesum samtykkja vit javnaðar-
menn.

Vit eru greiðir yvir, at land
okkara treingir til mikla ábót bæði
á ein og annan hátt og skal alt
hetta fáast til vegar, so mega
vit royna nakað sjálfvir. Tann

Keypið Suðuroyar margarin!

tað smakkar altíð væl!

1. mai-demonstrasjón.

Arbeiðarar og heimaverandi fiskimenn og øll,
sum samtykkja arbeiðarastevnuna!

Minnist til 1. mai-demonstrasjónina, ið fer
fram frá „Fylkingar“ fundarhøll.

Stjórnir arbeiðarafelagsins, kvinnufelagsins og javnaðarafelagsins.

Máling

Tapet

Linoleum

Til. 81. Poul Arne Poulsen.

núverandi ríkisstjórn í Danmark
er sinnad at hjálpa Føroyingum
á tann hátt, at hjálpa frá Dan-
mark skal vera »Hjelp til Selv-
hjælp«. Men hetta er ikki eftir
ynski sambandsmanna. Og tí
gjördu bæði sambandsblöðini
eitt ramaskriggi, tá finansplán-
urin kom til viðgerðar á
løgtingi. »Føroyatíðindi« og
»Dimmakætling« vóru á einum
máli um at tveita plánn aftur.
Heldur mátti land okkara fram-
vegis liggja í órokkiskapi enn
Føroyingar skuldu gera nakað
sjálfvir; men Klakksvíkingar,
Vestmenningar, Hovbingar, Sand-
ingar og aðrir strongdu á at
fáa havnir. Fámningar, Hov-
bingar og aðrar bygdir, sum
liggja avskornar frá vegsam-
bandi, skordaðu á at fáa akveg.
Nú var eitt at gera, um sam-
bandið ikki skuldi missa allar
sínar veljarar í hesum bygdum.
Sambandsmenn einstút við
línar báðar flokkarnar um at
viðtaka finansplánn soleiðis, at
tollurin á spiritus, tubakk og
tilfukur varð hækkaður, tollur
varð lagdur á luxurvörur, og
løgtingsskattur varð álagdur á
tær inntøkar, sum eru yvir
2000 krónur. Hetta má sigast
at vera inntøkur, sum inn fáast
á lagaligan hátt.

Óivað kundi tingið fingið fleiri
hundrað túsund um árið á henda
hátt, uttan at tað nervaði nakran.

Tá vit vita, at tann tollur og
skattur, vit rinda til lögtingið,
kemur okkum sjálfum til gagns,
vit fáa havnir, vegir o. s. fr. fyri
peningin, so skuldi tað tókst
soleiðis, at øll vóru glád við at
rinda eftir forimuni. Men er
tað nú soleiðis?

Hann, ið lesur »Føroyatíðindi«,
fær annað at sigga. Har skrivar
ein huldumaður fyri og annar
eftir um tann raðuliga lögtings-
skatt, sum bert rímar dugna-
menn, sum hava arbeitt seg
upp til tað, teir eru; meðan
dovindansarar, sum hava litta

inntøku, sleppa frá hesum skatti.
Tað sær út til, at ríkmenn bæði
úr sambands- og sjálfstýris-
flokkinum fylkjast um »Føroya-
tíðindi«, og at teir fara at stovna
ein nýggjan ríkmannaflokk. Vit
kunna tessvegna vænta mikið
rumbul næsta vetur, tá lögtings-
valið verður.

Vinnuflokkurin skal nú út-
geva sitt egna blað og óivað
stilla menn upp til lögtingsvalið.
Javnaðarmenn eru næsti flokkur,
harnæst sjálfstýrið og sambandið,
tá eru fyra loysingarmenn hin
fimmti flokkurin. »Føroyatíðindi«
ætla ikki at liggja kvirt. Hað-
ani verður ein ella kanska tveir
konservativir flokkar at renna
upp til næsta val. Tað verður
sum maðurin segði: har verður
rumbul á fundi.

Hvussu nú alt verður ella ikki,
so er tað givið, at aftaná næsta
løgtingsval verður eingin flokkur
einsamallur at hava fleirtal á
tingi. Harfyri hava vit javnaðar-
menn einki at tapa men alt
at vinna. Harfyri ræður tað
um hjá øllum javnaðarhugsandi
Føroyingum at halda krútið
turt til næsta vetur.

Sigurin er okkara. Fylkist tí
okst móti okstum.

II.

Tað fyrsta, ið javnaðarmenn
settu sær til mál, tá teir stovna-
ðu flokk her á landi, var tað
sama, sum javnaðarmenn um
allan heiminn fylkjast um:

Ger tína skyldu og krevj tín
rætt.

Hetta má vera aðalmál javna-
ðarmanna. Hin minni maðurin
má gera sína skyldu t. v. s.,
hann má rokja sitt starv til
lítar, annaðhvørt tað er á sjógv
ella á landi.

Føroyskir fiskimenn rokja
teirra starv til lítar. Teir fara
um veturin upp á Suðurlandið,
har stormur og sjógvur leika í
oði, og har teir sigga deyðan
fyri eygum nátt sum dag. Í
Grønlandi er betur. Men fáa
teir sín rætt? Neyðar sjei ella
otta hundrað krónur í inntøku.
Høvdu teir tá fingið tað peningi,
so var tað kanska neyðaleyst;
men mijol og grýn fyri hogan
prís, tað er tað mesta, teir fáa.

Hvussu arbeiðisfólk á land-
inum hava tað, tað vita vit øll.

Koma tey at biða um eina
krónu, so mega tey til »bekken-
ils« um, hvat tey skulu nýta
hana til. Einná hevur tað hent
seg, at fólk eru koyrd úr arbeiði,
tí tey hava biðið um pening
fyri sítt arbeiði.

Í einari bygd her á landi
hava menn tikið seg saman um
at krevja lónina í peningi. Vit
vita øll, hvussu teim hevur
gingið. Teir hava mangan svangan
havt. Vóru teir ikki teir ment-
aðu menn, sum teir eru, so
vóru teir fyri langari tíð síðani
kroynir aftur til kontrabokurnar;
men teir hava hildið út, og vit
mega vóna, at teir sigra at
endanum.

At vera slóðbrótar er einki
spæl. Tað hevur tað ongastaðni
verið, og tað kann tað heldur
ikkí verða í Føroyum, tað vita
vit øll, sum halda fram á javnað-
arleið; men vit mega ikki
gevast.

Sum eg skrivaði fyri stuttari
tíð síðani, so eru hinir flokk-
arnir her á landi ikki einigir,
sum teir fyrr hava verið. Og
hvussu skulu teir vera tað? Onga-
staðni í heiminum hava arbeiðs-
menn og fiskimenn kunnað
staðið í flokki saman við rík-
monnum. Hvussu skal hin kúg-
aði standa saman við honum,
sum vil kúga hann? Heldur
ikkí her hjá okkum fer hetta
at bera til. Tí eru fleiri nýggjir
politiskir flokkar stovnaðir her
á landi. Og tí hava vit javnaðar-
menn góðar vónir um at frenja
mál javnaðarmanna.

Ellisrentulógina hava vit fingið
frámda, tó at tey gomlu enn
fáa nógvar ferðir minni enn tað,
tey av sonnum eiga! Javnaðarform-
ur er komin í lag av javnaðar-
manna ávum, so nú kunna fá-
tækir menn fáa eina troð og
hartil munagóðan stundning; men
enn er nóg eftir at útrætta, áðrenn
javnaðarmenn eru komnir á tað
mál, sum javnaðarflokkurin
stevnir fram ímóti. Enn mega
sjúk og arbeiðsleys lida hungur
og neyð; men nú er útlíðið betur,
enn tað fyrr hevur verið.

Sum eg áður havi skrivað, so
eru tekin til, at teir báðir gomlu
afturhaldsflokkarnir, samband
og sjálfstýri, hava mist megina.
Nú verða so nógvir flokkar á
tingi, at eingin av teim kann
einsamallur drepa tey social-
demokratisku málini.

Tí ræður um nú meira enn
nakrantíð áður at fáa flest mugu-
ligar javnaðarmenn inn á ting.
Tí tað vita vit, at tá okkara
maður, P. M. Dam, einsamallur
hevur fingið so frætt ígjøgnum,
sum hann hevur, so eru vón-
irnar góðar fyri at fáa fram
fleiri mál til gagns fyri hin
minna mannin her á landi.

»Vit sameintir ganga í lyst og
í neyð, til arbeiðis, liv ella deyð!

J. H. Danbjørg.

Skipatíðindi.

Havellen 44 Tons, Emerald
10.000 fisk, Energy 10.000, Hanna
17.500, Elisebeth 17.000, Godt-
haab 13.000, Vestmanna 10.500,
Joh. Sofie 16.500, Sjana 14.500,
Orvingur 10.000, Súlan 8.500,
Gudrun Zoega 18.000, Agnes
Louise 15.000, Carl 9000, Egeria
9000.